

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.090/2015/6/I.

A Győri Ítéltábla a Várnai és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a Dr. Bakos - Dr. Smied - Dr. Muraközi Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen **fuvarkár megtérítése** iránt indított perében a Győri Törvényszék 02015. március 23. napján kelt G.20.503/2014/20. száma alatti ítélete ellen az alperes által 21. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 101.600,- (Egyszázegyezer-hatszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy az államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 1.500.000 (Egymillió-ötszázezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

2012. február 17-én fuvarozási keretszerződés jött létre a megbízó "A" Kft. , valamint a fuvarozó alperes között. A megbízó "A" 2013. március 27-én egyedi fuvarozást, 19.408 kg áru továbbítását rendelte meg az alperestől 2013. március 27-i **Ország 1 ("Település"1)** felrakással és 2013. március 29-i **Ország 2 ("Település"2)** lerakással 1103 EUR fuvardíjért. A fuvarfeladat teljesítéséhez az alperes alfuvarozót, a **Ország 2** székhelyű "B" Srl. céget vette igénybe. 2013. április 10-én a címzett "C" cég közölte a feladó "A" Kft-vel, hogy az áru nem érkezett meg. A felperes 2013. szeptember 30-án kötött szállítmányozási biztosítási szerződést a "D" AG-vel, amely a feladó "A" Kft. és a címzett "C" tulajdonosa. A felperes a küldemény elvesztése miatti kárt elismerte és a kárösszeget megfizette a "D" AG részére. 2013. április 6-án az engedményező "A" Kft. és az engedményes felperes között engedményezési szerződés jött létre a károkozóval szembeni megtérítési igény átruházására.

A felperes keresetében 274.471,75 román lej valamint annak 2013. április 12. napjától a kifizetés napjáig járó évi 5 %-os mértékű késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a a nemzetközi közúti áru fuvarozási szerződésről szóló, 1971. évi 3. tvr-el kihirdetett Genfi Egyezmény (CMR) 3. cikkére, valamint a 17. cikk 1., 2. pontjaira alapította. Álláspontja szerint az alfuvarozó által okozott kárért - felelősség alóli mentesítő körülmény hiányában - a fuvarozó alperes felel.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy az áru elveszése miatt okozott kártérítési felelősség alól a CMR 17. cikke 2. pontja alapján mentesül. Előadta, hogy az alfuvarozót internetes fuvarközvetítő rendszeren választotta ki, amelyre az alfuvarozó részletes adatokkal, így az európai uniós adószámával regisztrált. Az alfuvarozó bűncselekményt megvalósító magatartása, az áru eltulajdonítása olyan elkerülhetetlen, elháríthatatlan körülménynek minősül, amely a felelősség alól mentesíti.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* az alperest kötelezte 274.471,75 román lej, valamint annak a 2013. április 12. napjától a kifizetés napjáig járó évi 5 %-os mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Határozata indoklásában rámutatott, hogy a felperes a perbeli legitimációját az általa csatolt magyar nyelvre lefordított biztosítási okiratokkal és az engedményezési szerződéssel igazolta. Az alperes az áru elvesztése miatt a CMR 3. cikke, 17. cikke 1. pontja alapján őt terhelő felelősség alól a 17. pont 2. cikke szerint kimenteni nem tudta. A bíróság elvetette az alperes indítványát, amelyben kérte a tárgyalás felfüggesztését az áru eltulajdonítása miatt indult büntetőeljárás jogerős befejezéséig. Kifejtett álláspontja szerint ennek csak akkor lehetett volna helye, amennyiben a felperes keresetében a CMR 29. cikke szerint teljes kártérítést követelt volna a fuvarozó szándékosságára vagy a szándékossággal egyenértékű súlyos gondatlanságára hivatkozva. Az elsőfokú eljárás során a felperes igazolta, hogy a CMR 23. cikke 1., 3. pontjai szerinti limitált kártérítést a keresettel követelt összeg nem haladja meg.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset elutasítása, míg másodlagosan annak hatályon kívül helyezése iránt az alperes terjesztett elő *fellebbezést*. Jogorvoslati kérelmében fenntartotta az elsőfokú eljárás során már előadott azon védekezését, hogy a CMR 17. cikke 2. pontja szerint a kártérítési felelősséget kimentő körülménynek minősül az alfuvarozó rosszhiszemű, bűncselekményt megvalósító magatartása. Ezt a magatartást a fuvarozó nem kerülhette el és annak következményeit nem állott módjában elhárítani. Az sem róható fel az alperesnek, hogy a részletes adatszolgáltatása ellenére a magyar és a román rendőrhatalóság kétévnyi nyomozást követően is csak annyit tudott felderíteni, hogy az elkövetők okmányai és a használt gépkocsik rendszámai hamisak voltak.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. Kiemelte, hogy a per tárgya nem az alperes közreműködője vétkességének megállapítása, hanem a nem vitás kárért felelős személyének meghatározása. Az áru sérelmére elkövetett lopás a bírói gyakorlat szerint nem minősül objektíve elháríthatatlan külső oknak, amely folytán az alperes mentesülhetne a felelősség alól a CMR 17. cikke 2. pontja szerint. Helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor mellőzte a per tárgyalása felfüggesztését az alvállalkozóval szemben folyamatban lévő büntetőeljárás befejezéséig. A bűncselekmény megállapítása ugyanis nem mentesíti az alperest az alvállalkozó kiválasztásával kapcsolatos mulasztása alól. Az alperes egy számára teljesen ismeretlen alvállalkozót választott ki a fuvarozásra, így nem volt reális lehetősége arra, hogy ellenőrizze: az rendelkezik-e a fuvarozáshoz szükséges személyi - és tárgyi feltételekkel.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból érdemben helytálló jogkövetkeztetésre jutva marasztalta az alperest az áru elveszése miatti fuvarkár megtérítésében.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítélete indokaival egyetért, azokat részletesen megismételni nem kívánja, így azokra csak utal. (Pp. 254. § (3) bekezdés)

Az ítélet tábla a fellebbezésben foglaltakra kiemeli, hogy arra az alperes a kétfokú eljárás során - általánosságban - helytállóan hivatkozott, hogy az áru elveszését okozó bűncselekmény lehet olyan, a fuvarozó által el nem kerülhető és el nem hárítható körülmény, amely a fuvarkár alóli mentesülését okozza.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a CMR. 17. cikke 2. pontjában szabályozott elkerülhetetlen illetve elháríthatatlan okoknak a fuvarozás során bekövetkező vis maior jellegű események minősülnek. A római jog szerinti vis maior (erőhatalom) alatt olyan természeti vagy emberi hatásokat értünk, amelyek következményei a technikai fejlettség adott szintjén emberi erővel nem háríthatók el. Ilyenek a természeti csapások (tűzvész, földrengés, stb.), illetve az emberi hatások is (pl. háború vagy rablótámadás). Ahhoz, hogy valamely természeti vagy emberi hatás vis maiornak minősüljön, fontos, hogy előre nem látható, emberi erővel el nem hárítható legyen, mivel csak ez zárhatja ki a kárfelelősséget. (EBH.2003/988.)

Így amennyiben az áru elveszése miatt indult büntetőeljárás során bebizonyosodik, hogy a fuvarozó (alfuvarozó) alkalmazottját, a gépjárművezetőt rablást követve, személyi elleni erőszakot alkalmazva fosztották meg a fuvarozott árut tartalmazó gépjármű birtokától, mindenképpen vizsgálendő, hogy az ilyen erőhatalom a fuvarozó által előre látható volt-e, illetve alkalmazható-e olyan biztonsági intézkedés, amellyel az ilyen cselekmény elhárítható. (Fővárosi Ítélet tábla 10.Gf.40.165/2009/3., 14.Gf.40.675/2009/5. szám)

A konkrét esetben ugyanakkor az alperes által nemzetközi közúti fuvarozással továbbítani vállalt áru nem a részletezett erőhatalom útján, hanem - a perben rendelkezésre álló adatok szerint - (hétköznapi- és jogi értelemben is véve) csalás illetve lopás útján vészett el. Az elsőfokú bíróság által megkeresett rendőrség közlése szerint az alperes által internetes nemzetközi fuvarbörzén kiválasztott és általa sem ismert alfuvarozó megjelölt hatósági jelzései (a rendszám tábla) lopottak voltak, a sofőr pedig igazolványszám alapján nem is létezik. (18. szám) Az áru ilyen módon elveszése - az ítélet tábla megítélése szerint - nem a fuvarozó által elháríthatatlan és elkerülhetetlen, mivel az alperes a saját felelősségi körébe tartozó (CMR. 3. cikk) alfuvarozó kiválasztásánál nem a kellő gondossággal, az általában elvárható módon járt el. Az alperes az áru ilyen módon elveszését egyszerűen elkerülhette volna, ha saját fuvarszerszámmal teljesíti az áru továbbítására vonatkozó megrendelést, avagy általa megfelelően ismert és ténylegesen le is ellenőrizhető alfuvarozót választ. A perbeli esetből is kitűnően: az internetes oldalakra, így a fuvarbörzékre feltöltött adatok könnyen lehetnek részben vagy egészben a valóságban nem létezők, virtuálisak. A jelentős értékű áru nemzetközi közúti továbbítását vállaló és az áru elveszése miatt fokozott felelősséggel (CMR. 17. cikk) tartozó fuvarozónak a kockázathoz mért magas szintű körültekintéssel kell

kiválasztania azt az alfuvarozót, akire az áru továbbítását bízta. A fuvarozó az olyan személy cselekményéért, akinek szolgálatát a fuvarozás céljából igénybe vette, úgy felel, mintha a saját cselekménye lett volna.

Ettől eltérő álláspont elfoglalása és az alfuvarozó bűncselekménynek minősülő szerződésszegése elkerülhetetlen és elháríthatatlan kimentési oknak tekintése eliminálná a fuvarozó árukárért fennálló fokozott (CMR. 17. cikk 1. pont) - illetve a közreműködőért fennálló felelősségét (CMR. 3. cikk) is.

Ezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az alperesnek a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján viselnie kell a felperes másodfokú eljárásban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perkiöltségét. Ennek összegét az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2), (5)-(6) bekezdései alapján az Áfa-val növelt 101.600 forintban határozta meg.

Az alperes viselni köteles ezen túl a Pp. 78. § (1) bekezdése és az Itv. 60. § (1) bekezdése alapján a fellebbezésén személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket. Az ítélet írásbafoglalásakor az ítéletábra észlelte, hogy a fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezést a fellebbezési tárgyaláson kihirdetett ítélete nem tartalmazta. Emiatt erre nézve határozatát a Pp. 225. § (6) bekezdés alapján hivatalból kiegészítette.

G y ő r , 2015. november 4.

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a **Dr. Ferenczy Tamás sk.**
előadó bíró

Dr. Zámbó Tamás sk.
bíró

A kiadmány hitelélül
kiadó: